

**Bellum Sacrum Ecclesiæ Militantis Contra Turcum
Communem Hostem Christianorum**

**Vaux, Léonard de
Leodii, 1685**

Numerus Undecimus. Quâ ratione magni acervi pecuniarum facilè construi possunt, & quis eorum fidelis dispensator ad expensas Belli Sacri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64991](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64991)

gionem quasi exules, postliminio Terra
ræ Sanctæ restituemus, Angelos Sanctos
miro gaudio afficiemus, Dei
Hominumque gratiam, & Gloriam
Æternam nobis conciliabimus. Amen.

NUMERUS UNDECIMUS.

*Quâ ratione magni acervi pecunia-
rum facile construi possunt, & quis
eorum fidelis dispensator ad ex-
pensas Belli Sacri.*

§. I.

Nec verò Belli nervus pecunia
deesse poterit, si quælibet
urbs, & Provincia vel modi-
cum conferat. Unus Sanctus Ludovi-
cus, olim omnes Belli Sacri expensas,
per plures annos præstítit, nunc eas
non præstabunt universi Principes
Christiani, illo longè ditiores?

Præsertim si Militaris Pragmatica
observetur, ut milites frugales sint,
in victu, vestitu, nec auro, vel cya-
tis, sed ferro, & hastis depugnant,
uti faciunt Turcæ & Tartari. Quin &
hostiles

hostiles Provinciæ , utpotè divites ;
 & vastæ si subigantur , exercitus no-
 stros alent, uti priscorum Romanorum
 aluerunt : Ita anno elapso Asianus
 Bassa copias suas contra Ottomanos
 aluit ex ipsis Provinciarum Ottoma-
 nicarum vectigalibus , & tributis ;
 idque copiose , & splendidè . Ita olim
 Alexander magnus non nisi septuagin-
 ta talentis Bellum orsus , spoliis ho-
 stium , & Gazâ Darii , se & milites
 omnes locupletavit . Idem fecere Ju-
 lius Cæsar , Scipio , Pompeius , Han-
 nibal , Cyrus , Nabuchodonosor ; ac
 nuper Saladinus , Tamerlanes , Ismael
 Sophus , cæterique magni Duces , qui
 hostium opibus suos ditarunt , seque
 vel Asiæ , vel Europæ , vel Orbis Mo-
 narchas effecerunt . Soli ferè Kosaki si
 hæc præda illis offeratur rem feliciter
 à se sæpius tentatam confident , nec
 aliud stipendum depositent . Opes
 Asiæ offeruntur , Spolia Orientis ;
 quis ad manubias tam opimas non ac-
 currat , imò advolet ?

Bessarion Cardinalis , memoriæ pro-
 didit Mahometem , qui duo Imperia ,
 duodecim regna , & trecentas urbes .

I

ipsamque Constantinopolim expugnat, non nisi duos millones annui census habuisse: quis Christianorum Regum non habeat, longè plures? sed una Constantinopolis dedit ei prædam sedecim millionum. Porro facilè erit Pontifici maximo solidum Belli Sacri ærarium in annos aliquot erigere, si à singulis Regibus, & Principibus Christianis accipiat, quod quisque pro re tam piâ, tam utili, tam sibi & toti Reipublicæ Christianæ necessariâ, volens lubensque conferet.

Rex quilibet conferat millionem, Princeps vel Respublica quælibet aliquam millionis portionem, exurget illico ærarium, non tantum sufficiens sed & abundans. Cujus ipsemet omnium fidelium Pater communis erit sapiens & fidelis dispensator, in expensas Sacri Belli: hunc enim tanquam Christi in terris Vicarium, & visibile ac unicum militantis Ecclesiæ caput constituit Dominus ipse, super universam familiam suam, ut det omnibus filiis escam congruentem, in tempore opportuno: certè nemo alias illo ad hanc dispensationem con-

venientior reperiri potest. Omitto ultimeas mercatorum, aliorumque deditum, in tam pium Bellum oblationes, pensiones opimis beneficiis, elemosinas fidelibus, in Jubilæo in hanc rem à Pontifice indicendas; ex quibus multorum millionum summa conflabitur: si quilibet ditorum, vel aureum conferat. Ex tot deditum per totum orbem millionibus, quot aureorum millions consurgent? taceo dispensationum, privilegiorum, peccatorum, aliorumque mulctas, quæ piè ad tam pium opus exigi queunt & applicari.

§. II.

SAnè Innocentius III. Pontifex quadragesimam redditum partem Clericis omnibus in usum Belli Sacri in dixit, Regi verò Galliæ, & Regi Angliæ ita scribit, *Lib. 2. Epist.*
 „ 239. Tu ipse ad defensionem Terræ
 „ Sanctæ competentem in expensis
 „ tuis dirigas, numerum bellatorum,
 „ quasi decimas saltem Christo
 „ persolvens, ita quod ex hoc divi-

I 2

, nam gratiam possis plenius; prome-
reri. Idem Pontifex rursum Cleri-
cis per triennium, vigesimam reddi-
tuum partem in eundem finem, sub
poenâ excommunicationis, indixit:
euntibus verò ad Bellum Sacrum,
tributa, quin & usuras creditoribus de-
bitas relaxavit, ac generalem inter
Christianos toto orbe pacem per qua-
driennium servandam, sub poenâ Ana-
thematis sanxit. Paulus III. Carolo
V. in Africam contra Saracenos castra
moventi, decimas omnium in Hispa-
nia beneficiorum attribuit. Pius V.
Pontificios redditus omnes, in usum
Belli Sacri similiumque piorum ope-
rum contulit, ideoque illustrem illam
de Turcis apud Naupactum victoriam
retulit. Ergo summi Ecclesiæ Pastoris
judicio, & Patris communis sapienti
distributioni acquiescant fideles filii.
Sic sæculo elapso Alexander VI. Pon-
tifex, Indiarum limites divisit, pro-
priosque statuit Hispanis, & Lusita-
nis: hinc utrorumque mira in his
concordia. Hæc ergo Sedes Apostoli-
ca, Sacrae hujus expeditionis, uti
alijs semperfuit, ita & nunc erit arbiter,

& Judex, imò Choragus Director,
& Moderator. Hæc Sancta Sedes cui-
que suas operas, & Provincias partie-
tur. Hæc Spolia & Lucra dividet.
Hæc lites omnes judicabit, & com-
ponet. Hæc novos Principes & Re-
ges, si opus sit, in Provinciis & Re-
gnis Bello acquisitis instruet, & crea-
bit. Hæc ratio ad commune Ecclesiæ
negotium conficiendum, uti maximè
opportuna & accommoda, ita hoc
fine à Deo provisa est & donata.

Denique obvia est concordiæ ra-
tio, si quisque seorsim loco sibi com-
modo communem hostem invadat, &
quidquid ei adimit, jure Belli, tam ju-
sti, ipso facto occupet, sibiique vindic-
et. Achilles Tarduccius libello quod
Turca vincibilis, demonstrat Tur-
cam à solis Hungaris vinci posse,
quinquaginta Christianorum milli-
bus in aciem productis. Suffragatur
Anonymus illi additus, de statu Im-
perii Turcici, qui per calculum A-
rithmeticum ostendit Bellum contra
Turcam geri conficique posse quot
annis quatuor auri millionibus, exer-
citu verò quadraginta millionum pedi-

tum, & bis mille equitum, addita ei
classe centum triremium.

Rursum Fœdus Christianorum
Principum, à Leone X. Pont. contra
Selymum sanctum, ac Provincias
cuique ad invadendum, occupan-
dumque attributas, recenset Frideri-
cus Guicciardinus, & ex eo Lazarus
Sorantinus in Ottomanno, c. 118.
qui addit Leonem decrevisse ante om-
nia vim auri maximam congerendam,
tum exordinariis Principum Christia-
norum oblationibus, tum etiam ut
singulis Christianis certum aliquod
tributum hujus Belli nomine impera-
retur.

